

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FORENING & MUSEUM

Nr. 4 November 1999

Hvad vil Kommunen med sine museer?

Vi har tidligere på dette sted bemærket, at Helsingør Kommunes Museer kun kan opretholde sit høje aktivitetsniveau, fordi de ansatte er en samling ildsjæle, der brænder for sagen. Men det er naturligvis uholdbart i længden, og desværre er der ikke meget, der tyder på mere velvilje fra de bevilgende myndigheders side. Ved den seneste budgetlægning i Byrådet blev museerne ganske vist ikke beskåret - men der blev heller ikke bevilget penge til den nye stilling, som var på ønskelisten - og som er særdeles velbegrunderet. Der er heller ikke taget højde for, at taget rent bogstaveligt er ved at ramle ned på magasinbygningen ved Flynderupgård Museet. Det er dobbelt katastrofalt, fordi der også er problemer med magasinerne på Skolen ved Rønnebær Alle, mens skolen er under renovering. Forholdene for det byhistoriske arkiv er også - som alle ved - under al kritik. En kommune med en historisk fortid som Helsingørs kan simpelthen ikke være bekendt, at museumsvirksomheden nedprioriteres, som det er tilfældet.

Helsingør Museumsforening har tidligere efterlyst en debat om en langsigtet plan. Denne debat er nu mere nødvendig end nogensinde.

BJ

Forsidebilledet

Tidsskriftet »Hver 8. Dag« bragte i sin tid dette billede, der viser det helt isdækkede Øresund i februar 1895. Vinteren dette år bød på meget hård kulde, ned til 27,3 grader i februar, og det gav anledning til denne usædvanlige vandretur over Sundet. Se også bagsiden.

FORENING & MUSEUM

Kenno Pedersen
(ansvarshavende)
Lone Hvass
Lars Bjørn Madsen

Tryk: A-print, Espergærde

Lay-out: Lars Bjørn Madsen 1999

Forening & Museum

er et medlemsblad for Helsingør Museumsforening og udkommer med 4 numre om året i marts, juni, september og december. Stof til bladet indsendes til Helsingør Museumsforening/ Helsingør Bymuseum, Hestemøllestræde 1, 3000 Helsingør, tlf: 4 9 2 1 0 0 9 8 .

Nye medlemmer

kan indmelde sig ved henvendelse til Helsingør Bymuseum eller til Jens Erik Nielsen, Rolighedsvej 17, 3000 Helsingør, tlf: 4921-7087.

Helsingør ifølge Frandsen

Helsingør Bymuseum viser en malerudstilling med værker af Helsingør-maleren Julius Frandsen, der ville være fyldt 100 år netop i år

af redaktør
Bent Jørgensen

Selvportræt af Julius Frandsen. Olie på pap. Udateret.

I bøger om kunsthistorie vil man lede forgæves efter navnet Julius Frandsen. I det hele taget er det uhyre sparsomt, hvad der er efterladt af skriftlige oplysninger om Helsingør-maleren der netop i år ville være fyldt 100 år. Det er da heller ikke i kraft af nogen ydre bebyggelse, at Helsingør Kommunes Museer og Helsingør Museumsforening har taget initiativ til udstillingen om »Helsingør og helsingoranere set med Julius Frandsens øjne«, som åbnede på Bymuseet den 12. november. Faktisk var det overhovedet lidt af et tilfælde, at ideen om udstillingen opstod. I foråret bragte Lokalavisen Nordsjælland en artikel om værtshuset Hold An på Axeltorv. Artiklen omtalte den billedfrise, som kan ses i værtshusets bageste lokale, og som forestiller torve-

handelen og de handlende på Axeltorv i slutningen af 1930'erne. Frisen er malet af Julius Frandsen, og avisomtalen gav anledning til en række henvendelser og oplysninger om Helsingør-malerens store produktion - og ikke mindst, hvor mange af hans billeder befandt sig.

Det ville altså være relativt let at samle materiale sammen til en repræsentativ udstilling, der samtidig ville være et billede af miljøet og mennesker i Helsingør - fra 30'erne og næsten helt frem til Frandsens død i 1985. Takket være stor velvilje fra mange sider er det nu lykkedes - både at etablere udstillingen og

*Malermesteren Julius Frandsen i arbejde.
Fotografi.*

samtidig at give maleren og hans billeder nogle ord med på vejen. Julius Louis Frandsen blev født den 7. marts 1899. Hans far var stabs-officiant og regimentsmusiker på Kronborg, og familien far, mor og tre børn - havde lejlighed på selve slottet. Det er derfor nærliggende, at Kronborg og slottets omgivelser senere blev et yndet motiv for Frandsen.

Han blev udlært maler og etablerede sig som selvstændig malermester i Helsingør. I mange år havde han værksted i gården ved siden af Bertrams Farvehandel på Axeltorv - og det førte naturligt til et langt venskab med farvehandler Ludvig Bertram og ikke mindst med farvehandler Henry Hansen samme sted. Senere flyttede malerværkstedet til lokaler i Brammers Gård i Stengade 14.

Julius Frandsen var almindeligt anerkendt som en dygtig fagmand. Ikke mindst dekorative udsmykninger havde hans store interesse, og kolleger i branchen henviste ofte den slags

arbejder til Frandsen. Som det var almindeligt dengang fremstillede han selv mange af de materialer, han brugte. Han kogte limvand og blandede farver, og det sidste krævede virkelig indsigt, når man betænker, hvordan for eksempel ægte svensk kompositionsfarve til udendørs træværk kunne fremstilles: To dele kogt rismelsklister, ni dele sildelage, en del jernvitriol, fire dele fernes og 16 dele engelskrødt eller okker. Det hele blandes omhyggeligt, koges og er klar til brug!

Igenem alle årene valgte Julius Frandsen at arbejde alene. Han kunne nok have skaffet sig større arbejder, men det havde ikke hans interesse, og det var ved meget få lejligheder, at han nødtvungent tog en kollega med til hjælp. Omkring midten af 1960'erne indstillede Frandsen helt sin virksomhed - og det var der flere grunde til. De stadigt flere administrative byrder, som blev pålagt selvstændige erhvervsdrivende - oms og senere moms - gjorde dagligdagen for besværlig, mente han. Og så betød fremkomsten af nye produkter, som plast- og alkydmaling, at malerarbejdet blev meget lettere end før - og måske også kedeligere, set med hans øjne:

- Nu kan enhver husmoder selv male, hvorfor skal vi så have uddannede malermestre - skal han engang have sagt.

Men hobby- eller kunstmaleriet, det opgav han ikke, snarere tværtimod, for nu blev der mulighed for at arbejde fuldtids med det, der altid havde interesseret ham. Han var i forvejen et kendt ansigt i bybilledet, når han var tog rundt med sin cykel, staffeliet og malerkassen for at finde motiver. Og dem fandt han helst i selve Helsingør og den nærmeste omegn.

Han var ikke nogen helt almindelig kunstmaler at se på. Altid ulasteligt klædt i jakkesæt om sommeren og en stor frakke om vinteren. Hans billeder bærer præg af, at de ofte er blevet til på stedet, hvor han havde fundet sit motiv. Mange af billederne er formentlig også blevet færdiggjort på kort tid. Det kan i hvert fald være en af forklaringerne på, at hans akvareller ofte er mere vellykkede end olie-billederne. Akvarel-teknikken egner sig jo bedre til det hurtige, det skitseagtige - og det

giver en umiddelbar friskhed, som Frandsen har svært ved at lykkes med i oliebillederne, selvom han i praksis beherskede begge teknikker. Det er vanskeligt at sige noget om Julius Frandsens kunstneriske ambitioner. Men det er et faktum, at han kun har deltaget i et fåtal af udstillinger - og udelukkende i lokal området. Hans datter - Lene Pedersen - mener ellers at kunne erindre, at han i starten af 1960'erne deltog på Kunstudstillingen Den Frie i København. Men det kan ikke bekræftes af Den Fries udstillingskataloger - og heller ikke Charlottenborg-udstillingens. Da han samtidig skulle have givet udtryk for, at det var for besværligt at udstille, så er sandheden nok, at han har indsendt billeder, men fået dem retur. Til gengæld ved vi, at han har udstillet i et par omgange sammen med den lokale kunstnersammenslutning Kystens Malere i Industriforeningens lokaler i Stengade. Men han blev aldrig medlem af sammenslutningen. Det er i øvrigt karakteristisk, at han heller aldrig blev medlem af Malerlauget. Til gengæld blev han i 1973 - efter at være pensioneret -

medlem af Naverne i Helsingør, som han via farvehandler Ludvig Bertram havde fået et tæt forhold til, og i Naverhulen kan man i dag se flere af hans fine dekorationsarbejder.

Det er nok for stærkt at karakterisere Julius Frandsen som en boheme, men han havde et tangentagtigt forhold til det etablerede, det være sig myndigheder, foreninger og lignende. Folk, som kendte ham, kan bekræfte, at han ofte havde en distance til sine omgivelser. Der er dog ingen tvivl om, at han var glad for at få mulighed for at udstille nogle af sine værker, da malermester Johannes Kattrup i starten af 1975 tog initiativ til en udstilling med netop Julius Frandsen og den næsten jævnaldrende kollega Oscar Højer. Johannes Kattrup arrangerede udstillingen i Helsingør-hallens cafeteria ud fra filosofien om, at kunsten skal ud på de steder, hvor folk kommer til daglig. Det blev en succes, som Kattrup siden fulgte op

Et udsnit af torvefrisen, som Julius Frandsen malede på væggen i værtshuset Hold An.

med en række udstillinger i blandt andet Helsingør Svømmehal.

Udstillingen i 1975 blev - så vidt vides - Julius Frandsens sidste, mens han endnu levede, selvom han fortsatte med at male næsten frem til sin død 10 år senere.

Det er ikke formålet med indeværende udstilling at anlægge en kunsthistorisk vinkel på Julius Frandsens produktion. Interessen ligger først og fremmest på det kulturhistoriske. Men det er på sin plads at nævne, at der igennem hans produktion kan mærkes en tydelig udvikling. Uden at han på noget tidspunkt forlader det rent naturalistiske, bliver stilen lettere. Man kan paradoksalt nok fristes til at sige, at der er en næsten ungdommelig friskhed i hans seneste arbejder.

Julius Frandsens produktion var stor - livet igennem, men han kom ikke til at spinde guld på sit arbejde. Det er et fåtal af hans billeder, der er solgt. Nogle har han byttet væk og fået farver til gengæld, andre har han nok solgt for en øl eller to i Hold An, men ellers har han foræret det meste væk - rundhåndet, som han kunne være. Og derfor hænger der masser af Julius Frandsen-billeder rundt omkring på væggene i Helsingør og omegn.

Som det fremgår af udstillingen på Bymuseet, hentede Frandsen primært sine motiver i selve Helsingør og nærmeste omegn. Og dermed har

han leveret et vægtigt bidrag til byens og egens historie - dels med sit eget syn på miljøer og motiver, og dels ved at fastholde nogle af de scenerier, der i dag er forsvundet.

Det gælder hans billeder fra værftet, og det gælder ikke mindst de billeder, der viser den del af Sundtold-karréen, som blev nedrevet efter Jernbanehotellets brand i 1938.

Det var bygninger og landskaber, der havde Frandsens store interesse. Personbilleder er mere sjældne, og ofte får personer næsten karrikatur-agtige træk. Måske skyldes det, at han havde vanskeligt ved at gengive personer - eller måske er det et udtryk for den distance, som han gerne ville lægge til omgivelserne. Vi ved det ikke og kan kun gætte.

Ved tilrettelæggelsen af udstillingen har det været tanken, at knytte linien direkte tilbage til stedet, hvor idéen til udstillingen opstod - nemlig til Hold An. Derfor er dele af hans torvefrise fotografisk genskabt sammen med det tilhørende værtshus-miljø. Det er også rimeligt nok, for torvefrisen er og var hans mest kendte arbejde. Og at det fortsat er et klenodie efter mere end 50 års forløb, ses vel bedst af, at restauratør Bjarne Ladefoged kan berette om adskillige besøgende, der kommer for at vise deres børn eller børnebørn, hvordan det så ud, da bedstemor eller oldefar solgte frugt, grønt, ost eller fisk på Axeltorv i Helsingør i gamle dage. Set fra den synsvinkel er torvefrisen stadig et levende stykke tegneserie. Som nævnt indledningsvis er det meget lidt, der er overleveret på skrift om Julius Frandsen. Hans nekrolog, som Helsingør Dagblad bragte få dage efter hans død i november 1985, er karakteristisk i denne henseende. Foruden den lakoniske meddelelse om dødsfaldet, hedder det: »Frandsen drev i sin tid en meget ansat forretning i Helsingør«.

Nu kan vi supplere dette eftermæle med, at han også har givet et meget personligt bidrag til fastholdelse og bevarelse af et stykke lokalhistorie. Og det er primært det, som udstillingen på Bymuseet skal vise.

Motiv fra Axeltorv med ejendommen Bjerregade 20 - Hold-An og Bertrams Farvehandel.

Krigens monumenter 1

Helsingør-området er rigt på mindesmærker over de faldne i anden verdenskrig. Det indleder vi her en artkelseserie om.

Lederen i sidste nummer af Forening og Museum om krigens mindesmærker - og hvordan vi værner om dem har givet inspiration til en artikelseserie om nogle af de mange mindesmærker, der er rejst i Helsingør-området over faldne i anden verdenskrig.

Vi starter i Snekkersten med den kendte

af Bent Jørgensen

mindsten på Strandvejen (herover) rejst over kroejer H. C. Thomsen, der drev den daværende Snekkersten Kro på stedet, hvor Kystens Perle nu ligger.

»Flygtningenes modige hjælper H.C. Thomsen«, står der på stenen.

H.C. Thomsen blev for alvor aktiv i

modstandskampen i august 1943, og han var med til at organisere en af de vigtigste illegale flygtningeruter, som var med til at bringe hovedparten af de danske jøder frelst til Sverige. Allerede i november samme år blev Thomsen anholdt af tyskerne og efter afhøringer og tortur i Vestre Fængsel og Shellhuset blev han overført til Frøslevlejren. Herefter gik turen til koncentrationslejren Neuengamme, hvor han døde i begyndelsen af december 1944. Meddelelsen om hans død blev overbragt til familien på selveste juleaften 1944.

Umiddelbart efter befrielsen besluttede foreningen »Sundets Venner« at rejse et monument over Thomsen, og

en velegnet, syv ton tung granitsten blev hentet fra Borupgaard i Snekkersten. Stenen var ellers reserveret til et monument i Jylland. Monumentet blev afsløret ved en storstilet mindehøjtidelighed den 4. september 1946 - nøjagtigt på treårs dagen for den første flygtningetransport, som Thomsen havde været involveret i.

Foreningen »Sundets Venner«, der i dag fungerer som en selskabelig forening, har igennem årene påtaget sig at vedligeholde stenen og det lille anlæg ved vejkanten over for »Kystens Perle«. Hvert år på juleaftensdag - den dag, hvor budskabet om Thomsens død nåede til Danmark - nedlægger »Sundets Venner« en krans på stedet.

Find historien i hele Amtet

af Eva Stennicke

-redaktør af Lokalbibliografien for Frederiksborg Amt og redaktør af Frederiksborg Amts Historiske Samfunds medlemsblad.

Som en del af min ansættelse på Centralbiblioteket i Helsingør, har jeg i snart mange år arbejdet med Lokalbibliografien for Frederiksborg Amt. Arbejdet er et led i det landsdækkende projekt Dansk Lokalbibliografi. I årene fra 1979 til 1987 udkom der lokalbibliografier for 6 af Danmarks 14 amter. Siden slutningen af 1980'erne er det lykkedes for centralbibliotekerne i flere amter at fortsætte arbejdet, ligesom der er

kommet nye til. Arbejdet foregår alle steder ved hjælp af edb.

I Lokalbibliografien for Frederiksborg Amt, kan man finde henvisninger til litteratur vedrørende lokaliteter, emner, institutioner og personer indenfor det geografiske område som Frederiksborg Amt dækker. I lokalbibliografien registreres nemlig bøger, afsnit i bøger, tidsskriftsartikler, lokale tidsskrifter og foreningers udgivelser. Desuden registreres kommunale pub-

likationer som budgetter, kommuneplaner, lokalplaner og diverse rapporter. I mindre omfang medtages også kort, videoer og musik.

Lokalbibliografien er ikke kun et arbejdsredskab for bibliotekarer og arkiv- og museumsfolk, men i lige så høj grad et hjælpemiddel for den lokalhistorisk interesserede, slægtsforskeren, tilflytteren og mange flere. Som eksempel kan nævnes at en søgning på litteratur om Esrums Kanal i den lokalbibliografiske database som resultat giver 7 henvisninger.

Lokalbibliografien for Frederiksborg Amt består rent faktisk af to dele: Udgivelser trykt før 1980 må søges i bogen: Dansk Lokalbibliografi, Frederiksborg Amt; ved Eva Deichmann. Bibliotekscentralens Forlag, 1985. Heri er registreret omkring 9.600 titler. Bogen er desværre udsolgt, men findes på bibliotekerne. Litteratur udgivet hovedsageligt i årene 1980 og frem er registreret i en database på Helsingør Kommunes Biblioteker, Centralbibliotek for Frederiksborg Amt. Her findes andre ca. 11.000 titler registreret. Denne del af lokalbibliografien findes på internettet, idet den ligger som en del af Helsingør Kommunes Bibliotekers hjemmeside på adressen:

<http://www.helsbib.dk>

På hjemmesiden er der både en direkte adgang til at søge i lokalbibliografien, og nok så vigtigt, en kort vejledning i hvad man kan forvente at finde samt et par nyttige tips til selve søgningen. Har man adgang til internettet hjem-

Lokalbibliografien giver også svar på, hvor man kan læse om julen i lokalsamfundet. Her et billede fra Sct. Maria Kirke i 1950, hvor bilerne endnu kunne efterlade en plads til et juletræ.

me, er det nok et forsøg værd at kalde op til lokalbibliografien. Har man ikke internetadgang hjemme, kan man gå til sit bibliotek, hvor jeg er sikker på, at personalet vil være behjælpeligt. Så godt som alle biblioteker stiller i dag internetadgang til rådighed for borgerne. Endelig kan man komme i tvivl om, hvad man gør, hvis man finder en interessant bog eller artikel og ens eget bibliotek ikke har den. Men heller ikke det er noget stort problem, idet bibliotekerne samarbejder og kan fremskaffe materiale, de ikke selv har, fra andre biblioteker. Jeg håber at denne artikel giver bladets læsere lyst til at bruge Lokalbibliografien for Frederiksborg Amt.

Årbøgerne

-en klog julegaveidé

I anledning af den nært forestående jul kan Helsingør Kommunes Museer igen i år tilbyde en række af museernes publikationer til reduceret pris. Mange af bøgerne findes desværre i et meget begrænset oplag, hvorfor det er tilrådeligt ikke at vente for længe med at købe de ønskede bøger. Bøgerne sælges fra den 8. november 1999 til og med den 10. januar 2000. Endvidere findes der en hel del nye spændende bøger, som alle har relation til Helsingør og omegn.

Årbog 1973-1976 Før kr. 100,- **Nu: kr. 80,-**
Af museernes første årbog findes kun få eksemplarer tilbage. Årbogen fortæller om torvelivet i Helsingør, om Helsingør Cykelbane 1895-1906 og den tidlige glasindustri i Helsingør.

Årbog 1981 Før kr. 85,- **nu: kr. 65,-**
Denne bog beskæftiger sig med besættelsestiden i form af en stor artikel om modstandskampen i Helsingør 1940-45. Desuden artikler om boligbyggeriet i Helsingør 1882-1982 og om Strandgade 89, et udgravningsprojekt.

Årbog 1982 Før kr. 85,- **nu: kr. 65,-**
Om Helsingørs forvandling fra handelsby til industriby 1882-92. En Helsingoraners barndoms minder. Af en skibsbyggers historie. En del af et liv på værftet. Træk af et levnedsløb. Om at være kontorlærling på værftet.

Årbog 1983 Før kr. 85,- **nu: kr. 65,-**
Handelslivet i Helsingør. En nitter fortæller. Om at være sygeplejeelev på Øresundshospitalet i Helsingør i årene 1941-44. Om at være skibstømmerlærling i tyverne. Teglværksliv. Hvor lå Sortebrødrenes Kloster ?

Årbog 1984 Før kr. 85,- **nu: kr. 65,-**
Svendevandring før og nu. Et rids over mit levned. Werner Zangenberg fortæller om »de gode gamle dage«. Sommerophold i Espergærde 1915-1934. Mit liv og færd. Om et gammelt blyindfattet vindue i Helsingør.

Årbog 1985 Før kr. 100,- **nu: kr. 75,-**
Handler om skoleudviklingen i Helsingør i perioden 1857-1970. Desuden en artikel om Snekkersten og Skotterup fiskerlejer.

Årbog 1986 Før kr. 100,- **nu: kr. 75,-**
Offentlig og privat forsorg i Helsingør 1737-1808. Brændeindustrien i Helsingør i anden halvdel af 1800-årene. Værftets snedkeri 1882-1932.

Årbog 1987 Før kr. 100,- **nu: kr. 75,-**
Denne årbog kunne man med rette kalde bogværket om Egebæksvang, den lille populære skov ved Espergærde. Årbogen indeholder dog også andre spændende artikler: Buxtehude og Helsingør. Portrætter af Juliane Marie.

Årbog 1988 Før kr. 120,- **nu: kr. 90,-**
Temabog om landsbyskolen i Tikøb Kom-

Disse smukke damer på Marienlyst Badehotel kan man læse mere om i årbog 1996.

mune, særlig belyst ved Nyrup Skoles historie 1846-1963.

Årbog 1989 Før kr. 150,- nu: kr. 120,-
Temabog om Helsingør Kirkegaard. Helsingør Kirkegaard, parken med de tusind haver er en væsentlig del af Helsingørs spændende kulturhistorie, som i årbogen belyses ved en lang række artikler.

Årbog 1990 Før kr. 120,- nu: kr. 90,-
19 erindringsartikler med interessante tidsbilleder og minder fra Helsingør og resten af Kommunen.

Årbog 1991 Før kr. 120,- nu: kr. 90,-
Årbogen indeholder - foruden 9 erindringsartikler, som en fortsættelse af årbogen 1990 - en vejledning for besøgende på Marienlyst Slot.

Årbog 1992 Før kr. 120,- nu: kr. 90,-
Et fiskerhus fra Hornbæk. Dagliglivet ombord på færgerne. Sport er mange ting. Henrich Steffen's Helsingør i årene 1779-84. Da Helsingør Hospital husede den djævlbesatte Anne Jensdatter Krogsgaard.

Årbog 1993 Før kr. 140,- nu: kr. 110,-
Tikøb i billeder. Helgenskaren, der værnede Helsingørs kirker og klostre. Aktstykker vedr. Marienlyst 1851. Fra ildsted til farve TV. Coca-

Cola et produkt fra Wiibroes Bryggeri.

Årbog 1994 Før kr. 150,- nu: kr. 120,-
Maleren Knud Agger liv og værk. 3644 alen ad Gl. Strandvej ved Helsingør. Helsingørs første Sukker-Huus. Erindringer fra min barndom og ungdom i Helsingør.

Årbog 1995 Før kr. 90,- nu: kr. 65,-
Espergærdeliv - Øresundsbyen Espergærde. Egebæksvang Kirke. 100 år med Wiibroes Pilsner. Om Museernes udgivelse af arkivaliske hjælpemidler.

Årbog 1996 Før kr. 100,- nu: kr. 75,-
Hotel Marienlyst- 100 års ubrudt hoteltradition. Et umage par huse i Skydebane Allé. Tachts grundrids af Helsingør fra 1858-59. Christopher von Lønborgs kort over Helsingør 1803. Officershjemmet i Snekkersten. Presens agt i 50'erne.

Årbog 1997 Før kr. 125,- nu: kr. 100,-
Tikøb Kommune bestod af 33 byer! Da dampen kom. Manden i fuglefængerhuset. Borsholm og Munkhøjgaard gennem tiderne. Hornbækfiskerne udsmykkede selv deres kirke. Et skur ved Snekkersten havn. Havreholm - byen der havde det hele. Om at løbe med lap, om børstetræer og om palmestrykning. Skovlund - en »Københavnergaard«. En tur gennem Bøtterup.

Bøger udkommet i 1999:

Jenny Flensborg: Kalkmalerierne i Sct. Mariæ Kirke og Vor Frue Kloster.

Pris kr. 75,00.

Lise Tillge: Flynderupgaard - en lystgård ved Egebæksvang. **Pris kr. 40,00.**

Kenno Pedersen: Papir i Læssevis, Meydan - Møller & Landschultz i hundrede år. **Pris kr. 148,00.**

Gunnar Bergsten: Skovene omkring Helsingør. **Pris kr. 100,00.**

Henrik F. Nørfelt: Orglet i Sct. Mariæ Kirke i Helsingør. **Pris kr. 50,00.**

Udsendes i uge 45

Kommende arrangementer

Helsingør Museumsforening fortsætter efterårets foredragsrække således:

4. november 1999:

Adjunkt Tom Sinding, Espergærde fortæller om Horserød-lejren.

20. november 1999:

Fhv. vicetoldinspektør Erling Svane fortæller om »Trekroner-striden«.

4. december 1999:

Fotograf Ingrid Dora Jarnbjer følger op på Svanes foredrag ved at berette om Frederik II, Erik XIV og Syvårskrigen.

23. januar 2000:

Arkæologisk konservator Svend Hansen, Helsingør, fortæller om emnet »Hvordan byggede man stendysser og jættestuer«.

Ude paa Isen

Teksten til forsidebilledet, der er en tegning udført af E. Kofoed-Mortensen efter et fotografi, er et lille digt skrevet af Vilhelm Martensen. Det var dengang, byens bagere havde travlt med at bage kommenskringler.

Ude paa Isen er myldrende Liv næsten Trængsel af tvende Nationer! Glemte er nu Fædrenes Trætte og Kiv, og fornaglet Kong Gustavs Kanoner. Tiderne skifter! Nu kan man se paa Kronborg Svenskerne atter, som velkomne Gæster give Entré for Besøget i Kassematter.

Pratende lystig i Solskins-Humør Toget hjem over Snestien ringler, lettet for Mønten i Helsingør, under Vægten af Kommenskringler. Vi gør til Gengæld Vintervisit, hver Gang Isen har Voverne bundet, faar os en »Smørgås« med god Appetit mellem Brødrene hinsides Sundet.

Her er et lille Rundmaleri fra Stationen ud over Molen, med femten Graders Frostpoesi i belysning af Vintersolen. Men naar en Morgen med tordnende Brag Ismarken til Afmarch har stillet, møder paa Stand »hver fjortende Dag« med et smilende Foraarsbilled.

FORENING & MUSEUM

Nr. 1/2000 udkommer i februar. Allersidste frist for indlevering af artikler til bladet er 1 måned inden udgivelsen.